

Schriftelijke vragen in gevolge artikel 32 RvO

Aan: Het college van B&W
Onderwerp: Regiocertificering Duin- en Bolenstreek
Datum: 5 juni '25

Aanleiding:

We hebben eerder gepleit voor meer biologische bollenteelt in onze gemeente en het opnemen van regels in het omgevingsplan, zodat alleen niet-schadelijke bestrijdingsmiddelen kunnen worden gebruikt nabij woningen, kinderdagverblijf en speelgelegenheden in het middengebied.

Inmiddels zijn er meerdere overheden die hun verantwoordelijkheid willen nemen en mogelijkheden onderzoeken op dit vlak, zoals de gemeente Westerveld, gemeente De Fryske Marren, de provincie Noord-Brabant en de provincie Utrecht [Gemeente Westerveld onderzoekt of sierteelt beperkt kan worden vanwege gezondheidsrisico's | de Volkskrant](#)
<https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/4585712/provinciale-staten-willen-onderzoek-naar-verbod-op-landbouwgif>

We hebben, nadat we onze motie boven de markt hadden gehouden, de afgelopen weken gesproken met een aantal lokale kwekers. We zien bij hen een bereidheid om stappen te maken en zien ook dat er al vorderingen zijn geboekt. We horen ook dat niet elke fase van de teelt even gemakkelijk te verduurzamen is. De bereidheid van de lokale telers om een gezamenlijk bezoek aan biologische bollenteler John Huiberts te brengen, waardeerden wij zeer.

Elk initiatief gericht op het verminderen van het gebruik van bestrijdingsmiddelen juichen we toe en we denken graag mee in het effectiever maken van bestaande initiatieven, zoals de Regiocertificering.

Regiocertificering geeft kwekers inzicht in hun prestaties ten opzichte van collega's in de regio. Dat maakt Regiocertificering een instrument dat kan helpen om aan wetgeving te voldoen, maar ook om van elkaar te leren en verbeteringen op het gebied van duurzaamheid door te voeren.

In maart 2025 is de eerste rapportage over de pilot Regiocertificering opgeleverd. [Rapportage-Regiocertificering-pilot-Voorjaarsbloeiërs.pdf](#) Eerder hebben we erop aangedrongen een aantal elementen toe te voegen aan de Regiocertificering:

- Het behalen van het Regio-certificaat te verbinden aan een concreet behaald doel, bijvoorbeeld de KRW doelstellingen.
- Aansluiting te zoeken bij reeds bestaande certificeringen zoals SKAL.
- Naast zelfrapportage ook onafhankelijke meetresultaten van water, omgeving en product.
- Verzamelde data en lessons learnt zoveel mogelijk open en transparant delen.
- Zo spoedig mogelijk opschalen nu we twee jaar voor de KRW deadline nog in de pilotfase zitten.

Na het bestuderen van de eerste rapportage hebben we de volgende aanvullende suggesties en vragen aan ons college:

Vragen:

Ook leeglandbespuitingen en bolontsmetting opnemen in de rapportage

Bij de berekening van de milieubelasting binnen de Regiocertificering zijn 'door de grote datavraag' bolontsmetting en leeglandbespuitingen buiten beschouwing gelaten. Daarmee is het beeld van de milieubelasting niet compleet. De middelen gebruikt bij de bolontsmetting gaan met de bol mee het land op en wellicht worden bij leeglandbespuitingen en bolontsmetting juist 'probleem-middelen' gebruikt.

1. Bent u bereid met ons aan te dringen op een volledig beeld van de milieubelasting dus compleet met leeglandbespuitingen en bolontsmetting in de rapportages?

Totale gebruik per middel ook in rapportage vermelden

Voor een compleet beeld van het gebruik van bestrijdingsmiddelen, zou het in de rapportage opnemen van het totale verbruik per middel per seizoen aan te bevelen zijn. Dit draagt bij aan transparantie en ondervangt de 'blinde vlekken' die de milieumeetlat met zich meedraagt, omdat daarin simpelweg niet alle belastende aspecten en verspreidingsroutes worden meegenomen. Zo claimt de sector een 95% afname van de milieubelasting sinds 2014, terwijl er een veel kleinere daling in de afzet van bestrijdingsmiddelen is geweest. Ook is de onderbouwing van deze claim ons nog steeds niet helder.

2. Ziet u ook een meerwaarde in het opnemen van het totale verbruik per middel in de rapportage?

Suggesties voor de adviesrichtlijn

Naast de in de rapportage benoemde adviesrichtlijn zien we een aantal aanvullende mogelijkheden om het middelengebruik en bijbehorende belasting van het milieu verder te beperken:

- Geen leeglandbespuitingen meer. Als alternatief zou de handelswijze van John Huiberts kunnen worden gebruikt [Mechanisatie - huibertsbloembollen.nl](https://www.mechanisatie-huibertsbloembollen.nl) of een andere mechanische bewerking.
- Afzien van preventief spuiten en alleen curatief, zodat kan worden toegewerkt naar 'spuiten op recept'.
- Middelen met meer dan 1000 milieubelastingspunten, sowieso vermijden en/of vervangen.
- Niet langer bestrijdingsmiddelen toepassen in cocktails (mixen van meerdere middelen), o.a. [Cocktail van stoffen in oppervlaktewater blijkt giftiger dan elke stof apart | Informatiepunt Leefomgeving](#)
- Inzet op een x% lager gebruik van bestrijdingsmiddelen dan de benchmark, die in de rapportage van de pilot immers niet meer dan het gemiddelde is, of zich spiegelen aan de best presterende kweker, dat zou getuigen van werkelijke ambitie.
- Zie onkruid niet langer als 'vuil', maar als waardevolle bijdrage aan de biodiversiteit en bodemstructuur.

3. Zou het college zich hard willen maken voor opname van deze handelingsadviezen in de werkwijze van de regiocertificering?

Weging van de gezondheidsrisico's mist

In de werkwijze van de regiocertificering gaat het vooralsnog vooral over de waterkwaliteit en bodemkwaliteit. In de KPI milieubelastingspunten is het effect op de gezondheid van de mens niet opgenomen. Als voorbeeld noemen we het middel glyfosaat. Dat scoort qua milieubelastingspunten 'groen' en niet 'rood' of 'oranje' in de gebruikte milieumeetlat, maar wordt door Silva et al. (2023) [Pesticide residues with hazard classifications relevant to non-target species including humans are omnipresent in the environment and farmer residences - ScienceDirect](#) in de PPI-tool als het meest risicovolle bestrijdingsmiddel voor de menselijke gezondheid en het ecosysteem beschouwd.

Binnen de berekening voor de milieumeetlat wordt verspreiding van bestrijdingsmiddelen via andere routes dan drift en water (zoals verspreiding door verdamping en via verwaaiend stof, waardoor bestrijdingsmiddelen toch tot 250 meter naast het bespoten perceel in woningen worden aangetroffen) niet meegenomen.

4. Is het college het met ons eens dat het opnemen van een KPI 'risico's voor menselijke gezondheid' een waardevolle toevoeging zou zijn voor de regiocertificering?

Probleemstoffen KPI, Zeer zorgwekkende stoffen- ZZS (Zeer Zorgwekkende Stoffen)

De probleemstoffen-KPI staat niet in het overzicht op pagina 9. Dit is wel een heel relevante KPI om zichtbaar te maken in de rapportages.

5. Wordt deze in de toekomst wel opgenomen en ook een rapportage op het gebruik van middelen die weliswaar nu niet te veel in het oppervlaktewater zitten, maar waarin ZZS zitten, zoals PFAS?

Biodiversiteit

Wij vermoeden dat in de cijfermatige score voor de milieubelastingspunten zoals die in het staafdiagram in de rapportage is opgenomen, de effecten op insecten niet worden weergegeven. Dit zou het beeld wel compleet maken zeker nu we weten dat de afname van insecten deels door bestrijdingsmiddelen teweeg is gebracht [Naturalis presenteert: de staat van de Nederlandse biodiversiteit | Naturalis](#). De insectenpopulatie krimpt in een alarmerend tempo. In minder dan drie decennia is de biomassa – het gewicht aan (vliegende) insecten – met maar liefst driekwart afgenomen. Ook de populatie van 'bollenvogels' is sinds de jaren '80/'90 met 65-90% afgenomen. Jubelen over nog geen twintig broedende patrijzenpaartjes of vier nestjes met gele kwikstaarten op 16 ha is wat ons betreft te vroeg gejuicht.

6. Zou het college met ons willen aandringen op een KPI voor biodiversiteit, waarbij het gaat om objectieve metingen van de biodiversiteit?

Wat is een verdienste van de sector en wat een verdienste van de overheid?

In het verleden zijn grote verbeteringen in de milieubelasting bereikt doordat regelgeving veranderde: bepaalde bestrijdingsmiddelen werden verboden, akkerranden moesten vrij worden gehouden, regelgeving omtrent driftreductie etc.

7. Kan er in de rapportage een onderscheid worden gemaakt in de verbetering die bereikt is door ingevoerde regelgeving en de reductie die voortkomt uit de werkwijze van de Regiocertificering? In de rapportage lezen we dat bijvoorbeeld een deel van de middelen die in '23 een probleem waren nu niet meer toegelaten zijn.

Kennis delen, NLG Noord-Holland nu al 50-80% reductie gebruik bestrijdingsmiddelen

Elders in het land zijn er ook initiatieven waarin bollentelers samenwerken met het doel te komen tot een meer duurzame teelt. Zoals duurzame bollenteelt Drenthe

https://www.duurzamebollenteeldrenthe.nl/publish/pages/133911/230808_dbd_bijlage_up_weerbare_teelt_tweede_rapportage_provincie_drenthe_2022-2023.pdf en NLG in Noord-Holland, die binnenkort hun 10-jarig jubileum vieren, die op hun site vermelden dat ze al 50% (sommige telers 80%) reductie van bestrijdingsmiddelen hebben bereikt! [Duurzame bloembollen van NLG Holland](#)

8. Hoe worden inzichten vanuit de biologische bollenteelt en andere pilots en samenwerkingsverbanden geïntegreerd in de regiocertificeringsmethodiek?

Watermonsters Landschapspark

Eerder pleitten we al voor het opnemen van meetgegevens van het oppervlaktewater in de rapportage van de Regiocertificering. Niet alle relevante locaties worden bemonsterd door het hoogheemraadschap. In het landschapspark, naast een bollenveld, waar kinderen al spelend met het oppervlaktewater in aanraking komen, is het in onze ogen wenselijk in het 'speelseizoen' het water regelmatig te onderzoeken op de aanwezigheid van bestrijdingsmiddelen.

9. Zou het college dit willen regelen, zodat de risico's voor de gezondheid van de spelende kinderen kunnen worden uitgesloten?

Rommie van Dokkum

GroenLinks-PvdA